

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 92/91/EEB

1992 m. lapkričio 3 d.

dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo būtiniausių reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse (vienuoliktoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)

(OL L 348, 1992 11 28, p. 9)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

	Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u> Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/30/EB 2007 m. birželio 20 d.	L 165	21	2007 6 27

TARYBOS DIREKTYVA 92/91/EEB

1992 m. lapkričio 3 d.

dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo būtinausių reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse (vienuoliktoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 118a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾, pateiktą pasikonsultavus su Kalnakasybos ir kitų išgaunamosios pramonės rūšių darbo saugos ir sveikatos komisija,

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi EEB sutarties 118a straipsnyje nustatyta, kad Taryba direktyvomis tvirtina būtinausius reikalavimus siekiant pagerinimo, ypač darbo aplinkos, kad būtų garantuota geresnė darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga;

kadangi, pagal minėtąjį straipsnį, tokiose direktyvose turi būti vengiama nustatyti tokius administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kurie trukdytų steigti ir plėtoti mažąsias ir vidutines įmones;

kadangi darbuotojų saugos, higienos ir sveikatos apsaugos gerinimas yra tikslas, kurio įgyvendinimas neturėtų priklausyti vien tik nuo ekonominių aplinkybių;

kadangi 1989 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyva 89/654/EEB dėl būtinausių darbovietei taikomų saugos ir sveikatos reikalavimų (pirmoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje ⁽⁴⁾) 4 netaikoma gavybos įmonėms;

kadangi, siekiant užtikrinti darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą, būtina laikytis būtinausių reikalavimų, parengtų geresnei saugai ir sveikatos apsaugai garantuoti naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse;

kadangi naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais pramonė priklauso veiklos sričiai, kurioje darbuotojams gali grėsti ypač didelis pavojus;

kadangi ši direktyva yra atskira direktyva, kaip numatyta 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo ⁽⁵⁾ 16 straipsnio 1 dalyje; kadangi dėl to visos šios direktyvos nuostatos taikomos naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėms, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų;

kadangi ši direktyva praktiškai padeda formuoti socialinį vidaus rinkos aspektą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

⁽¹⁾ OL C 32, 1991 2 7, p. 7.

⁽²⁾ OL C 280, 1991 10 28, p. 79 ir OL C 241, 1992 9 21, p. 88.

⁽³⁾ OL C 191, 1991 7 22, p. 34.

⁽⁴⁾ OL L 393, 1989 12 30, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L183, 1989 6 29, p. 1.

I SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

1. Šia vienuoliktąja atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje, nustatomi būtiniausi darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimai, taikomi 2 straipsnio a punkte apibrėžtose naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse.

2. Visos Direktyvos 89/391/EEB nuostatos taikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytai sričiai, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- a) *naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonės* — visos įmonės, kurios:
- verčiasi tik naudingųjų iškasenų gavyba mechaniniais gręžiniais ir (arba)
  - atlieka tokios gavybos žvalgybinį tyrimą ir (arba)
  - ruošia išgautas naudingąsias iškasenas pardavimui, tačiau neužsiima išgautų medžiagų perdirbimu;
- b) *darbovietė* — visa teritorija, skirta darbo vietoms įrengti, susijusi su tiesiogine ir pagalbine veikla bei naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonių įrenginiais, įskaitant turimas patalpas, kuriomis darbuotojai naudojami darbo metu.

II SKIRSNIS

DARBDAVIŲ PAREIGOS

3 straipsnis

Bendrosios pareigos

1. Saugodamas darbuotojus ir jų sveikatą, darbdavys imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad:

- a) darbovietės būtų suplanuotos, pastatytos, įrengtos ar atiduodamos eksploatuoti, eksploatuojamos ir prižiūrimos taip, kad darbuotojai galėtų dirbti jiems paskirtą darbą nepakenkdami savo ir (arba) kitų darbuotojų saugai ir (arba) sveikatai;
- b) eksploatuojamas darbovietes tuo metu, kai jose yra darbuotojų, prižiūrėtų atsakingas asmuo;
- c) darbas, susijęs su ypatinga rizika, būtų patikėtas tik reikiamą kvalifikaciją turintiems darbuotojams ir būtų atliekamas laikantis duotų instrukcijų;
- d) visos saugos instrukcijos būtų suprantamos visiems darbuotojams, kuriems jos skirtos;
- e) būtų įrengtos tinkamos pirmosios pagalbos patalpos;
- f) visos reikiamos saugos pratybos būtų reguliariai kartojamos.

▼B

2. Darbdavys užtikrina, kad būtų pildomas ir atnaujinamas dokumentas dėl saugos ir sveikatos apsaugos, toliau vadinamas saugos ir sveikatos apsaugos dokumentu, nurodantis atitinkamus Direktyvos 89/391/EEB 6, 9 ir 10 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

Saugos ir sveikatos apsaugos dokumente visų pirma nurodoma, jog:

- buvo nustatyti ir įvertinti pavojai, kurie gresia darbuotojams darbovietėje,
- šios direktyvos tikslams įgyvendinti bus imtasi tinkamų priemonių,
- darbovietė ir įranga yra suplanuota, eksploatuojama ir prižiūrima saugiai.

Saugos ir sveikatos apsaugos dokumentas turi būti pradėtas pildyti prieš pradėdant darbą bei peržiūrėtas ir pataisytas, jei darbovietėje įvyksta esminių pokyčių, ji išplečiama ar reorganizuojama.

3. Jei toje pačioje darbovietėje dirba kelių įmonių darbuotojai, kiekvienas darbdavys atsako už visus jam priklausančius reikalus.

Darbdavys, kuris pagal nacionalinę teisę ir (arba) praktiką atsako už darbovietę, koordinuoja visų priemonių, susijusių su darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga, įgyvendinimą bei savo saugos ir sveikatos apsaugos dokumente nurodo tokio koordinavimo tikslą, įgyvendinimo priemones ir tvarką.

Kaip nustatyta Direktyvoje 89/391/EEB, toks koordinavimas nedaro įtakos atskirų darbdavių atsakomybei.

4. Darbdavys nedelsdamas praneša kompetentingoms institucijoms apie visas dideles avarijas ir (arba) mirties atvejus darbe bei susidariusias ypač pavojingas situacijas.

Prireikus darbdavys atnaujinama saugos ir sveikatos apsaugos dokumentą, užrašydamas priemones, kurių buvo imtasi avarijų pasikartojimui išvengti.

4 straipsnis

Apsauga nuo gaisro, sproginimo ir sveikatai pavojingos atmosferos

Darbdavys imasi darbo pobūdį atitinkančių veiksmų ir atsargumo priemonių, kad būtų:

- išvengtas, laiku pastebėtas ir likviduotas gaisro išsiliepsnojimas ir jo plitimas bei sproginimai,
- neleista susiformuoti sprogstamajai ir (arba) sveikatai pavojingai atmosferai.

5 straipsnis

Gelbėjimosi ir gelbėjimo priemonės

Siekdamas darbuotojams užtikrinti galimybę kilus pavojui tinkamai, laiku ir saugiai palikti darbovietes, darbdavys parūpina ir prižiūri tinkamas gelbėjimosi ir gelbėjimo priemones.

6 straipsnis

Ryšų, išpėjimo ir pranešimo apie pavojų sistemos

Darbdavys imasi būtinų priemonių, kad būtų sukurtos reikiamos išpėjimo ir kitos ryšių sistemos, kad atsiradus būtinybei būtų galima nedelsiant pradėti pagalbos, gelbėjimosi ir gelbėjimo operacijas.

7 straipsnis

Nuolatinis darbuotojų informavimas

1. Nepažeidžiant Direktyvos 89/391/EEB 10 straipsnio, darbuotojams ir (arba) jų atstovams pranešama apie visas priemones, kurių imamasi darboviečių saugai ir sveikatos apsaugai jose garantuoti, ypač apie priemones, susijusias su 3-6 straipsnių įgyvendinimu.
2. Informacija turi būti suprantama tiems darbuotojams, kuriems ji skirta.

8 straipsnis

Sveikatos priežiūra

1. Remiantis nacionaline teise ir (arba) praktika, įdiegiamos priemonės, užtikrinančios, kad darbuotojų sveikata būtų prižiūrima atsižvelgiant į darbe jų sveikatai ir saugai gresiantį pavojų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje paminėtos priemonės yra tokios, kurios kiekvienam darbuotojui suteikia teisę patikrinti sveikatą arba garantuoja, jog ji bus patikrinta prieš jam paskiriant 2 straipsnyje nurodytą darbą bei vėliau tikrinama reguliariai.
3. Sveikatos priežiūra gali būti nacionalinės sveikatos sistemos dalis.

9 straipsnis

Konsultavimasis su darbuotojais ir jų dalyvavimas

Su darbuotojais ir (arba) jų atstovais konsultuojamasi bei jie dalyvauja sprendžiant šioje direktyvoje ir jos prieduose minimus klausimus pagal Direktyvos 89/391/EEB 11 straipsnį.

10 straipsnis

Būtiniausi saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimai

1. Darbovietės, kurios buvo pradėtos eksploatuoti po šios direktyvos įsigaliojimo dienos, nurodytos 12 straipsnio 1 dalyje, privalo atitikti šios direktyvos priede nustatytus būtiniausius saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus.
2. Darbovietės, kurios jau buvo eksploatuojamos iki šios direktyvos įsigaliojimo dienos, nurodytos 12 straipsnio 1 dalyje, privalo kuo greičiau ir ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šios dienos atitikti šios direktyvos priede nustatytus būtiniausius saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus.
3. Kai darbovietės keičiamos, plečiamos ir (arba) reorganizuojamos po šios direktyvos įsigaliojimo dienos, nurodytos 12 straipsnio 1 dalyje, darbdavys imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad šie pakeitimai, plėtimai ir (arba) reorganizavimas atitiktų tam tikrus būtiniausius priede nustatytus reikalavimus.

III SKIRSNIS

KITOS NUOSTATOS

11 straipsnis

Priedų pakeitimai

Tik techniniai priedų pakeitimai dėl:

▼B

- direktyvų, priimtų techninio derinimo ir standartizacijos, susijusios su naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėmis, srityje, ir (arba)
- techninės pažangos, tarptautinių taisyklių ar specifikacijų pasikeitimų bei išradimų, susijusių su naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais pramone,

priimami laikantis Direktyvos 89/391/EEB 17 straipsnyje nustatytos tvarkos.

*12 straipsnis***Baigiamosios nuostatos**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per 24 mėnesius nuo šios direktyvos priėmimo, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.
2. Valstybės narės, priimdamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai nacionalinės teisės aktų, kuriuos jos priėmė arba priims šios direktyvos taikymo srityje, tekstus.

▼M1

_____

▼B*13 straipsnis*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

PRIEDAS

**BŪTINIAUSI SAUGOS IR SVEIKATOS APSAUGOS REIKALAVIMAI,
NUMATYTI ŠIOS DIREKTYVOS 10 STRAIPSNYJE**

Įžanginė pastaba

Šiame priede nustatyti reikalavimai taikomi kaskart, kai tai būtina atsižvelgiant į darbovietės pobūdį, veiklą, aplinkybes arba specifinę riziką.

A DALIS

Bendrieji būtiniausi reikalavimai, taikomi pakrantės ir jūros sektoriams

1. *Stabilumas ir tvirtumas*

Darbovietės turi būti suprojektuotos, sukonstruotos, pastatytos, eksploatuojamos, prižiūrimos ir aptarnaujamos taip, kad atlaikytų numatomas klimato sąlygas.

Jų struktūra ir tvirtumas turi atitikti naudojimo paskirtį.

2. *Organizavimas ir priežiūra*

2.1. *Darboviečių organizavimas*

2.1.1. Darbovietės turi būti įrengtos taip, kad jose būtų užtikrinta atitinkama apsauga nuo rizikos. Kad nekiltų pavojus darbuotojų saugai ir sveikatai, jos turi būti tvarkingos, iš jų turi būti pašalintos ar jose tvarkomos visos kenksmingos medžiagos arba telkiniai.

2.1.2. Darbo vietos turi būti suprojektuotos ir įrengtos laikantis ergonomikos principų, kad darbuotojai galėtų prižiūrėti jų darbo vietoje vykstančias operacijas.

2.1.3. Zonos, kuriose gresia ypatingas pavojus, turi būti apibrėžtos ir pažymėtos išpėjamaisiais ženklais.

2.2. *Atsakingas asmuo*

Darbdavio paskirtas atsakingas asmuo, kuris pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką turi reikiamų įgūdžių ir kvalifikaciją šiems pareigoms atlikti, visais atvejais privalo atsakyti už kiekvieną darbovietę, kurioje yra darbuotojų.

Darbdavys gali asmeniškai prisiimti atsakomybę už darbovietę, nurodytą šio punkto pirmojoje pastraipoje, jei jis pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką turi reikiamų įgūdžių ir kvalifikaciją.

2.3. *Priežiūra*

Kad būtų užtikrinta darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga, visus atliekamus darbus turi prižiūrėti darbdavio ar jo vardu paskirti bei jo vardu veikiantys asmenys, pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką turintys šiems pareigoms reikiamų įgūdžių ir kvalifikaciją.

Darbdavys gali asmeniškai imtis priežiūros, nurodytos šio punkto pirmojoje pastraipoje, jei jis pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką turi reikiamų įgūdžių ir kvalifikaciją.

2.4. *Kvalifikuoti darbuotojai*

Kai bet kurioje darbovietėje yra darbuotojų, tarp jų turi būti pakankamai asmenų, turinčių reikiamų įgūdžių ir patirties bei parengtų atlikti pavestas užduotis.

2.5. *Informacija, instrukcijos ir mokymas*

Kad būtų užtikrinta darbuotojų sveikatos apsauga ir sauga, jiems turi būti suteikta reikiama informacija, instrukcijos, jie turi būti mokomi ir perkvalifikuojami.

Darbdavys privalo užtikrinti, kad darbuotojai gautų suprantamas instrukcijas tam, kad jų ir kitų darbuotojų saugai bei sveikatai nekiltų pavojus.

2.6. *Raštiškos instrukcijos*

Kiekvienai darbovietai privalu sudaryti raštiškas instrukcijas, apibrėžiančias taisykles, kurių privalu laikytis norint užtikrinti darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą bei saugų įrangos naudojimą.

▼B

Jose turi būti pateikta informacija apie avarinių priemonių naudojimą bei veiksmus, kurių reikės imtis įvykus avarijai darbovietėje ar šalia jos.

2.7. Saugūs darbo metodai

Kiekvienai darbovietai ar kiekvienai veiklai privalu parinkti saugius darbo metodus.

2.8. Leidimai dirbti

Kai to reikalaujama saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, kenksmingiems ir įprastiems nesudėtingiems darbams, kurie gali sąveikauti su kita veikla ir sukelti ypač kenksmingą pavojų, būtina įdiegti leidimų dirbti sistemą.

Leidimus dirbti turi išduoti atsakingas asmuo prieš pradėdant darbą, juose turi būti nurodytos sąlygos, kurių reikės laikytis, ir atsargumo priemonės, kurių reikės imtis prieš darbą, jo metu ir baigus darbą.

2.9. Reguliarus saugos ir sveikatos apsaugos priemonių tikrinimas

Siekdamas užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos, darbdavys privalo reguliariai tikrinti priemones, kurių buvo imtasi darbuotojų saugai ir sveikatai apsaugoti, įskaitant saugos ir sveikatos apsaugos valdymo sistemą.

3. *Mechaniniai ir elektros įrengimai bei prietaisai*

3.1. Bendrosios nuostatos

Mechaniniai ir elektros įrengimai turi būti parenkami, instaliuojami, atiduodami eksploatuoti, eksploatuojami ir prižiūrimi atsižvelgiant į darbuotojų saugą ir sveikatą bei kitas šios direktyvos bei Direktyvų 89/392/EEB ⁽¹⁾ ir 89/655/EEB ⁽²⁾ nuostatas.

Jei įrengimai yra išdėstyti zonoje, kurioje yra ar gali kilti gaisro ar lengvai išsiliepsnojančių dujų, garų ar lakiųjų skysčių sprogo pavojus, jie turi būti pritaikyti naudoti tokioje zonoje.

Jei reikia, įrengimuose turi būti sumontuoti reikiami apsauginiai įtaisai ir gedimų prevencijos sistema.

3.2. Specifinės nuostatos

Mechaniniai įrengimai ir prietaisai turi būti atsparūs, neturėti akivaizdžių defektų bei atitikti naudojimo paskirtį.

Elektros įrengimai ir prietaisai turi būti reikiamo dydžio ir galingumo bei atitikti naudojimo paskirtį.

4. *Priežiūra*

4.1. Bendroji priežiūra

Turi būti sudarytas tinkamas planas, numatantis sistemingą mechaninių, elektros įrengimų bei prietaisų tikrinimą, priežiūrą ir prirėikus bandymą.

Visą bet kurios prietaisų ir įrengimų dalies priežiūrą, tikrinimą ir bandymą turi atlikti kvalifikuotas asmuo.

Tikrinimų bei bandymų rezultatai turi būti tvarkingai užrašomi ir deramai saugomi.

4.2. Apsaugos įrenginių priežiūra

Atitinkami apsaugos įrenginiai visą laiką turi būti paruošti naudoti.

Jie turi būti prižiūrimi atsižvelgiant į paskirtį.

5. *Gręžinių kontrolė*

Norint apsisaugoti nuo netikėtų išsiveržimų, būtina įrengti tinkamus gręžimo metu naudojamus kontrolės prietaisus.

Tokie prietaisai turi būti išdėstyti atsižvelgiant į gręžinių būklę ir vyraujančias eksploataavimo sąlygas.

⁽¹⁾ OL L 183, 1989 6 29, p. 9, su paskutiniais pakeitimais ir papildymais, padarytais Direktyva 91/368/EEB (OL L 198, 1991 7 22, p. 16).

⁽²⁾ OL L 393, 1989 12 30, p. 13.

▼B

6. *Apsauga nuo kenksmingos atmosferos ir sproginio pavojų*
- 6.1. Būtina imtis priemonių nustatyti kenksmingų ir (arba) galinčių sprogti medžiagų buvimą bei tokių medžiagų koncentraciją atmosferoje.
- Kai to reikalaujama saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, turi būti sumontuoti monitoringo įtaisai, kurie nustatytose vietose automatiškai ir nuolatos matuotų dujų koncentraciją, automatinės signalizacijos bei prietaisai, automatiškai nutraukiantys energijos tiekimą elektros įrenginiams ir vidaus degimo varikliams.
- Jei atliekami automatiniai matavimai, nustatytos vertės turi būti užrašomos ir saugomos, kaip nurodyta saugos ir sveikatos apsaugos dokumente.
- 6.2. *Apsauga nuo kenksmingos atmosferos*
- 6.2.1. Jei atmosferoje susikaupia ar gali susikaupti kenksmingų medžiagų, būtina imtis reikiamų priemonių joms surinkti susidarymo vietoje ir pašalinti.
- Sistema privalo būti pajėgi išsklaidyti šias kenksmingas medžiagas nekel-dama pavojaus darbuotojams.
- 6.2.2. Nepažeidžiant Direktyvos 89/656/EEB ⁽¹⁾, zonose, kuriose darbuotojus gali veikti sveikatai kenksminga atmosfera, turi būti laikoma pakankamai tinkamų kvėpavimo takų apsaugos ir atgaivinimo prietaisų.
- Tokiais atvejais darbovietėje privalo būti pakankamai darbuotojų, mokančių naudoti tokius prietaisus.
- Prietaisai turi būti tinkamai laikomi ir prižiūrimi.
- 6.2.3. Jei atmosferoje yra ar gali būti sieros vandenilio arba kitų nuodingųjų dujų, būtina sudaryti ir kompetentingoms institucijoms pateikti apsaugos planą, nurodantį turimas apsaugos priemones ir prevencijos priemones, kurių reikės imtis.
- 6.3. *Apsauga nuo sproginio rizikos*
- 6.3.1. Būtina imtis visų reikiamų priemonių, neleidžiančių atsirasti ir kauptis sprogstamajai atmosferai.
- 6.3.2. Zonose, kuriose gresia sproginio pavojus, būtina imtis visų reikiamų priemonių, neleidžiančių sprogstamajai atmosferai užsiliepsnoti.
- 6.3.3. Būtina sudaryti sproginio prevencijos planą, kuriame būtų nurodyti turimi prevencijos įrenginiai ir taikytos priemonės.
7. *Atsarginiai keliai ir išėjimai*
- 7.1. Atsarginiai keliai ir išėjimai turi būti laisvi ir tiesiausi keliu vesti į lauką arba saugią zoną, saugią susirinkimo ar saugios evakuacijos vietą.
- 7.2. Pavojaus atveju darbuotojai turi greitai ir kuo saugiau evakuotis iš visų darbo vietų.
- 7.3. Atsarginių kelių ir išėjimų skaičius, išdėstymas ir matmenys priklauso nuo darboviečių eksploatavimo, įrengimo, dydžio bei didžiausio jose galinčių būti asmenų skaičiaus.
- Patalpose ir poilsio kambariuose turi būti įrengti mažiausiai du atskiri atsarginiai išėjimai, įrengti kuo toliau vienas nuo kito ir vedantys į saugią zoną, saugią susirinkimo ar saugios evakuacijos vietą.
- 7.4. Atsarginių išėjimų durys turi atsідaryti į išorę arba, jei tai neįmanoma, reikia įrengti slankiojančias duris.
- Atsarginių išėjimų durys turi būti atrakintos arba įtvirtintos taip, kad jas lengvai ir skubiai galėtų atidaryti bet kuris asmuo, kuriam gali prireikti jomis pasinaudoti avarijos atveju.
- 7.5. Specialūs atsarginiai keliai ir išėjimai turi būti pažymėti ženklais pagal nacionalines taisykles, perkeliančias Direktyvos 92/58/EEB ⁽²⁾ nuostatas į teisės aktus.
- 7.6. Atsarginių išėjimų durų negalima užrakinti.

⁽¹⁾ OL L 393, 1989 12 30, p. 18.

⁽²⁾ OL L 245, 1992 8 26, p. 23.

▼B

Atsarginiai keliai ir išėjimai, eismo keliai ir prie jų vedančios durys turi būti pasiekiami be kliūčių, kad jais bet kada be trukdymų būtų galima pasinaudoti.

- 7.7. Jei užgestų šviesa, atsarginiuose keliuose ir išėjimuose, kuriuos reikia apšviesti, turi būti įrengtas atitinkamo intensyvumo atsarginis apšvietimas.
8. *Uždarų darboviečių ventiliavimas*
- 8.1. Atsižvelgiant į pasirinktus darbo metodus ir darbuotojams keliamus fizinius reikalavimus, imamasi priemonių užtikrinti, kad uždarose darbovietėse būtų pakankamai gryno oro.
- Jei naudojama dirbtinio ventiliavimo sistema, ji turi būti techniškai tvarkinga.
- Kontrolės sistema turi pranešti apie visus gedimus, kai tai būtina darbuotojų sveikatos apsaugai.
- 8.2. Jei naudojamas oro kondicionierius ar mechaniniai ventiliavimo įrenginiai, jie turi veikti taip, kad darbuotojai nepatirtų nemalonių skersvėjų.
- Visos nuosėdos ar purvas, kurie teršdami atmosferą gali kelti tiesioginį pavojų darbuotojų sveikatai, turi būti nedelsiant pašalinti.
9. *Patalpų temperatūra*
- 9.1. Atsižvelgiant į pasirinktus darbo metodus ir darbuotojams keliamus fizinius reikalavimus, darbo valandomis patalpų, kuriose įrengtos darbo vietos, temperatūra turi tiktį žmogaus organizmui.
- 9.2. Poilsio, budinčiojo personalo kambariuose ir sanitariniuose įrenginiuose, valgyklose bei pirmosios pagalbos kambariuose turi būti palaikoma tokioms patalpoms tinkanti temperatūra.
- 9.3. Atsižvelgiant į darbo ir darbovietės pobūdį, langai, stoglangiai ir stiklinės pertvaros neturi praleisti per stipraus saulės šviesos srauto.
10. *Patalpų grindys, sienos, lubos bei stogai*
- 10.1. Darboviečių grindyse negali būti pavojingų iškilimų, skylių ar nuožulnumų, jos turi būti pritvirtintos, stabilios ir neslidžios.
- Atsižvelgiant į įmonės rūšį ir fizinę darbuotojų veiklą, darbovietės, kuriose įrengtos darbo vietos, turi būti atitinkamai izoliuotos nuo karščio.
- 10.2. Patalpų grindų, sienų ir lubų paviršius turi būti lengva valyti ar atnaujinti pagal atitinkamus higienos reikalavimus.
- 10.3. Permatomos ar persišviečiančios sienos, ypač stiklinės pertvaros, sumontuotos patalpose ar šalia darboviečių ir eismo kelių, turi būti aiškiai pažymėtos ir pagamintos iš saugios medžiagos arba atitvertos nuo tokių vietų ar eismo kelių, kad darbuotojai negalėtų liestis prie sienų ar susižeisti, jei jos sudužtų.
- 10.4. Jei nėra saugų darbą užtikrinančios įrangos, turi būti uždrausta patekti ant iš nepakankamai tvirtos medžiagos pagamintų stogų.
11. *Natūralus ir dirbtinis apšvietimas*
- 11.1. Kiekvienoje darbovietėje turi būti įrengtas apšvietimas, kurio tiekiamos šviesos turi pakakti jose dirbančių asmenų sveikatos apsaugai ir saugai užtikrinti.
- 11.2. Siekiant apsaugoti darbuotojų sveikatą ir užtikrinti jų saugą, darbovietės turi būti kuo geriau apšviestos natūralia šviesa ir, *atsižvelgiant į klimatą sąlygas*, jose turi būti įrengtas dirbtinis apšvietimas.
- 11.3. Patalpose, kuriose įrengtos darbo vietos, bei perėjimuose turi būti instaliuotas toks apšvietimas, kurio rūšis nekeltų pavojaus darbuotojams.
- 11.4. Darbovietėse, kuriose sugedus dirbtiniam apšvietimui darbuotojams gresia pavojus, turi būti įrengtas atitinkamo intensyvumo atsarginis apšvietimas.
- 11.5. Apšvietimo įrenginiai turi būti suprojektuoti taip, kad būtų užtikrintas eksploatacijos kontrolės zonų, gelbėjimosi kelių, įlaipinimo į valtis vietų ir kenksmingų zonų apšvietimas.

▼B

Jei darbovietėse žmonių būna tik kartais, pirmojoje pastraipoje nurodytų reikalavimų reikia laikytis tik tada, kai ten yra darbuotojų.

12. *Langai ir stoglangiai*
  - 12.1. Langai, stoglangiai ir ventiliacijos įtaisai, kuriuos galima atidaryti, reguliuoti ar uždaryti, turi būti suprojektuoti taip, kad šiuos veiksmus būtų galima atlikti saugiai.

    Jie turi būti sumontuoti taip, kad atidaryti nekeltų grėsmės darbuotojams.
  - 12.2. Langus ir stoglangius turi būti saugu valyti.
13. *Durys ir vartai*
  - 13.1. Durų ir vartų išdėstymas, skaičius, matmenys bei medžiagos, naudojamos jiems pagaminti, priklauso nuo patalpų arba zonų pobūdžio ir paskirties.
  - 13.2. Permatomos durys turi būti atitinkamai pažymėtos matomoje vietoje.
  - 13.3. Sukamosios durys ir vartai turi būti permatomi arba turėti permatomas pertvaras.
  - 13.4. Jei permatomų ar persišviečiančių durų ir vartų paviršius nėra pagamintas iš saugios medžiagos ir darbuotojams gresia pavojus susižeisti, jei durys ar vartai sudužtų, jų paviršius turi būti apsaugotas nuo dužimo.
  - 13.5. Slankiojančiose duryse turi būti įmontuotas saugos prietaisas, neleidžiantis joms nukristi nuo bėgio arba netikėtai atsidaryti.
  - 13.6. Į viršų atsidarančiose duryse ir vartuose turi būti įmontuotas mechanizmas, neleidžiantis jiems netikėtai nusileisti.
  - 13.7. Durys, esančios palei gelbėjimosi kelius, turi būti atitinkamai pažymėtos.

    Jos turi atsidaryti iš vidaus bet kuriuo metu be specialios pagalbos.

    Durys turi atsidaryti ir tada, kai darbovietėje dirba žmonės.
  - 13.8. Prie vartų, daugiausia skirtų transporto priemonių eismui, turi būti įrengtos durys pėstiesiems, nebent jiems ir taip saugu jais naudotis; šios durys turi būti aiškiai pažymėtos ir visada lengvai pasiekiamos.
  - 13.9. Mechaninės durys ir vartai turi veikti nekeldami pavojaus darbuotojams.

    Juose turi būti įmontuoti lengvai aptinkami ir pasiekiami avarinio išjungimo įtaisai ir, nors jie atsidaro automatiškai dingus elektros srovei, juos turi būti galima atidaryti ir rankomis.
  - 13.10. Jei naudojamos kelių užtvėriantios grandinės ar panašūs įtaisai, jie turi būti lengvai pastebimi ir atitinkamai pažymėti draudžiamaisiais ar įspėjamaisiais ženklais.
14. *Eismo keliai*
  - 14.1. Darbovietės turi būti saugiai pasiekiamos, o įvykus avarijai — greitai ir saugiai paliekamos.
  - 14.2. Eismo kelių, įskaitant laiptus, stacionarias kopėčias, krovimo trapus ir rampas, projektai, jų matmenys ir išdėstymas turi būti tokie, kad šiuos eismo kelius būtų lengva ir saugu pasiekti pėstiesiems ar transporto priemonėms bei jie nekeltų pavojaus darbuotojams, dirbantiems šalia šių eismo kelių.
  - 14.3. Kelių, kuriais eina pėstieji ir (arba) kuriais gabenamos prekės, matmenys turi tiktai potencialių naudotojų skaičiui bei įmonės rūšiai.

    Jei eismo keliais važiuoja transporto priemonės, pėstiesiems turi būti užtikrintas saugus atstumas iki jų.
  - 14.4. Transporto priemonių eismo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, koridorių bei laiptinių.
  - 14.5. Siekiant apsaugoti darbuotojus, eismo ir patekimo kelius būtina aiškiai pažymėti.
15. *Pavojingos zonos*
  - 15.1. Jei darbovietėse yra pavojingų zonų, kuriose dėl darbo pobūdžio gresia pavojus, jog darbuotojas ar objektas gali kristi, jei įmanoma, tokiose vietose turi būti įrengti įtaisai, draudžiantys pašaliniam darbuotojams patekti į tokias zonas.

▼B

- 15.2. Būtina imtis reikiamų priemonių darbuotojams, kuriems leidžiama patekti į šias zonas, apsaugoti.
- 15.3. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.
16. *Patalpų matmenys ir erdvė — judėjimo darbo vietose laisvė*
- 16.1. Darbo patalpos turi būti gana didelės, aukštos ir erdvios, kad negrėstų pavojus darbuotojų saugai, sveikatai ir gerovei.
- 16.2. Neužimtos darbo vietos matmenys turi būti tokie, kad darbuotojai galėtų laisvai judėti ir saugiai atlikti darbą.
17. *Poilsio kambariai*
- 17.1. Darbuotojams turi būti įrengti poilsio kambariai, į kuriuos būtų nesunku patekti, kai dėl atliekamo darbo pobūdžio ar didesnio nei leidžiama darbuotojų skaičiaus to reikia darbuotojų saugai ar sveikatos apsaugai užtikrinti.
- Ši nuostata netaikoma, kai darbuotojai dirba įstaigose ar panašiose darbo patalpose, kuriose pertraukų metu galima pailsėti.
- 17.2. Atsižvelgiant į darbuotojų skaičių, poilsio kambariai turi būti gana dideli; juose darbuotojams turi būti pakankamai stalų bei kėdžių su atlošais.
- 17.3. Poilsio kambariuose būtina imtis priemonių nerūkantiems nuo tabako dūmų apsaugoti.
- 17.4. Jei darbo laikas nuolatos ir dažnai nutraukiamas, o poilsio kambario nėra, turi būti įrengtos kitos patalpos, kuriose darbuotojai galėtų būti šių pertraukų metu, kai tai būtina darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai.
- Poilsio kambariuose būtina imtis priemonių nerūkantiems nuo tabako dūmų apsaugoti.
18. *Lauko darbovietės*
- 18.1. Lauke esančios darbo vietos, eismo keliai ir kitos zonos, kuriose dirba darbuotojai, ar įrenginiai, kuriuos jie naudoja darbo metu, turi būti įrengti taip, kad pėstieji bei transporto priemonės galėtų saugiai judėti.
- 18.2. Jei dienos šviesos nepakanka, lauko darbovietės turi būti tinkamai apšviestos dirbtine šviesa.
- 18.3. Kai darbuotojų darbo vietos yra lauke, šios darbo vietos, jei įmanoma, turi būti įrengtos taip, kad darbuotojai:
- būtų apsaugoti nuo nepalankių oro sąlygų ir prireikus nuo krintančių objektų;
  - nepatirtų kenksmingo triukšmo, išorinio dujų, garų ar dulkių poveikio;
  - galėtų nedelsdami palikti savo darbo vietas pavojaus atveju ar jiems būtų skubiai suteikta pagalba;
  - negalėtų paslysti ar pargriūti.
19. *Nėščios moterys ir maitinančios motinos*
- Nėščioms moterims ir maitinančioms motinoms turi būti sudarytos atitinkamos sąlygos pailsėti atsigulus.
20. *Darbuotojai su negalia*
- Jei reikia, darbovietės turi būti įrengtos atsižvelgiant į darbuotojų su negalia poreikius.
- Ši nuostata visų pirma taikoma durims, perėjimams, laiptinėms, dušams, prausykloms, tualetams ir darbo vietoms, kurias naudoja ar kuriose būna darbuotojų su negalia.

B DALIS**Specialūs būtinausi reikalavimai, taikomi pakrantės sektoriui**

1. *Gaisro aptikimas ir gesinimas*
- 1.1. Visais atvejais planuojant, konstruojant, įrengiant ar atiduodant eksploatuoti, eksploatuojant ir aptarnaujant darbovietes būtina imtis atitinkamų priemonių, kurios neleistų gaisrui išsiliepsnoti ir plisti iš susidarymo vietų, nurodytų saugos ir sveikatos apsaugos dokumente.

▼B

Būtina pasirengti greitai ir efektyviai gesinti gaisrą.

- 1.2. Darbovietės turi būti aprūpintos tinkamais priešgaisriniais prietaisais ir, jei reikia, gaisro detektoriais bei signalizacijos sistemomis.
- 1.3. Neautomatiniai priešgaisriniai prietaisai turi būti lengvai pasiekiami, paprasti naudoti bei prireikus apsaugoti nuo sugadinimo.
- 1.4. Norint apsisaugoti nuo gaisro, aptikti jį ir kovoti su jo išsiliesnojimimu ir plitimu, darbovietėje turi būti laikomas išsamus priešgaisrinis planas, nurodantis atsargumo priemones, kurių reikės imtis pagal šios direktyvos 3, 4, 5 ir 6 straipsnius.
- 1.5. Priešgaisriniai prietaisai turi būti pažymėti ženklais, patvirtintais pagal nacionalines taisykles, perkeliančias Direktyvos 92/58/EEB nuostatas į nacionalinius teisės aktus.

Šie ženklai turi būti patvarūs ir pritvirtinti tam skirtose vietose.

2. *Nuotolinis valdymas avarijų metu*

Kai to reikalaujama saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, avarijos atveju tam tikrus įrengimus turi būti galima valdyti per reikiamą atstumą.

Šiai įrangai turi priklausyti gręžinių, įrenginių ir vamzdynų izoliavimo ir blokavimo sistemos.

3. *Bendrosios ir avarinės ryšio priemonės*

- 3.1. Kai to reikalaujama saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, visos darbovietės, kuriose yra darbuotojų, turi būti aprūpintos:
  - a) garso ir šviesos sistema, kuri prireikus galėtų perduoti pavojaus signalus į visas darbovietės vietas, kuriose yra žmonių;
  - b) garso sistema, kurios signalai gerai girdėtųsi visose įrenginio vietose, kuriose dažnai yra darbuotojų.
- 3.2. Pavojaus signalo perdavimo prietaisai turi būti sumontuoti tam tinkamose vietose.
- 3.3. Kai darbovietėse, kuriose paprastai žmonės nedirba, yra darbuotojų, jiems reikia įrengti atitinkamas ryšių sistemas.

4. *Saugios susirinkimo vietos ir susirinkusiųjų sąrašas*

Kai to reikalaujama saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, turi būti nurodytos saugios susirinkimo vietos, sudarytas susirinkusiųjų asmenų sąrašas ir imtasi reikiamų veiksmų.

5. *Evakuacijos ir gelbėjimosi priemonės*

- 5.1. Darbuotojai turi būti išmokyti imtis reikiamų veiksmų įvykus avarijai.
- 5.2. Gelbėjimo įranga turi būti laikoma lengvai prieinamoje, tam skirtose vietose ir būti paruošta naudoti.
- 5.3. Jei gelbėjimosi keliai yra sunkiai įveikiami ir susidaro arba gali susidaryti netinkama kvėpuoti aplinka, darbo vietos turi būti aprūpintos savai-gėmis gelbėjimosi priemonėmis, kuriomis būtų galima nedelsiant panaudoti.

6. *Saugos pratybos*

Saugos pratybos turi būti rengiamos reguliariai visose darbovietėse, kuriose paprastai yra darbuotojų.

Pagrindinis tokių pratybų tikslas — išmokyti darbuotojus, kuriems buvo pavestos specifinės užduotys, kaip naudotis avarinėmis priemonėmis, jas valdyti ir eksploatuoti įvykus avarijai bei patikrinti darbuotojų įgūdžius atsižvelgiant į 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente nustatytus kriterijus.

Prireikus darbuotojai turi būti mokomi teisingai naudotis tokiomis priemonėmis, jas valdyti ir eksploatuoti.

7. *Sanitariniai įrenginiai*

- 7.1. Persirengimo kambariai ir rūbinės

▼B

- 7.1.1. Jei darbuotojai turi dėvėti specialią darbo aprangą ir dėl sveikatos arba etinių priežasčių jie neturi galimybių persirengti, darbuotojams turi būti įrengti atitinkami persirengimo kambariai.

Į persirengimo kambarius turi būti lengva patekti, jie turi būti gana erdvūs ir su įrengtomis sėdimomis vietomis.

- 7.1.2. Persirengimo kambariai turi būti gana dideli ir su rūbinėmis, kuriose kiekvienas darbuotojas galėtų darbo valandomis užrakinti savo drabužius.

Jei to reikia pagal aplinkybes (pvz., dėl pavojingų medžiagų, drėgmės, purvo), rūbinės darbo aprangai turi būti įrengtos atskirai nuo kasdieniams drabužiams skirtų rūbinių.

Būtina sudaryti sąlygas drėgniems drabužiams išdžiovinti.

- 7.1.3. Būtina įrengti atskirus persirengimo kambarius vyrams ir moterims arba sudaryti sąlygas naudotis šiais kambariais atskirai.

- 7.1.4. Jei persirengimo kambariai, nurodyti 7.1.1 papunktyje, nereikalingi, kiekvienam darbuotojui turi būti įrengta vieta drabužiams pasidėti.

7.2. Dušai ir prausyklos

- 7.2.1. Atsižvelgiant į darbo pobūdį ar sveikatos reikalavimus, darbuotojams turi būti įrengti atitinkami dušai.

Būtina įrengti atskirus dušus vyrams ir moterims arba sudaryti sąlygas naudotis šiais dušais atskirai.

- 7.2.2. Dušai turi būti gana dideli, kad kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomas ir pagal visus higienos reikalavimus nusiprausti.

Dušuose turi būti tekantis karštas ir šaltas vanduo.

- 7.2.3. Jei dušai, nurodyti pirmojoje 7.2.1 papunkčio dalyje, nereikalingi, šalia darbo vietų ir persirengimo kambarių būtina įrengti prausyklas su tekančiu karštu ir šaltu vandeniu.

Laikantis etikos reikalavimų, tokios prausyklos turi būti įrengtos atskirai arba naudojamos atskirai vyrų ir moterų.

- 7.2.4. Kai dušai ar prausyklos įrengtos ne persirengimo kambariuose, turi būti nesunku pereiti iš vienos patalpos į kitą.

7.3. Tualetai ir praustuvai

Šalia darbo vietų, poilsio, persirengimo kambarių bei patalpų, kuriose yra dušai ar prausyklos, turi būti atskirai įrengta pakankamai tualetų ir praustuvų.

Būtina įrengti atskirus tualetus vyrams ir moterims arba sudaryti sąlygas naudotis tualetais atskirai.

8. Pirmosios pagalbos patalpos ir priemonės

- 8.1. Pirmosios pagalbos priemonės turi atitikti dirbamo darbo pobūdį.

Turi būti įrengtas vienas ar keli pirmosios pagalbos kambariai.

Šiuose kambariuose turi būti laikomos lengvai pastebimoje vietoje pakabintos pirmosios pagalbos teikimo įvykus avarijai instrukcijos.

- 8.2. Pirmosios pagalbos kambariuose turi būti pagrindiniai pirmosios pagalbos teikimo prietaisai ir priemonės, į juos turi būti lengva įnešti neštuvus.

Jie turi būti pažymėti ženklais pagal nacionalines taisykles, perkeliančias Direktyvos 92/58/EEB nuostatas į teisės aktus.

- 8.3. Be to, pirmosios pagalbos priemonės turi būti laikomos visose vietose, kuriose jos būtinos dėl darbo sąlygų.

Šios priemonės turi būti atitinkamai pažymėtos ir lengvai pasiekiamos.

- 8.4. Pakankamai darbuotojų turi mokėti naudotis turimomis pirmosios pagalbos priemonėmis.

9. Eismo keliai

Jei į darbo vietas įvažiuoja kelių transporto priemonės, prirėikus, turi būti įdiegtos eismo taisyklės.

C DALIS

Specialūs būtinausi reikalavimai, taikomi atviroje jūroje

1. *Įžanginė pastaba*
  - 1.1. Nepažeisdamas 3 straipsnio 2 dalies, darbdavys, kuris pagal nacionalinius teisės aktus ir (arba) praktiką atsako už darbovietę, kuriai taikoma C dalis, privalo užtikrinti, kad saugos ir sveikatos apsaugos dokumente būtų nurodytos visos atitinkamos priemonės, kurių buvo imtasi darbuotojų saugai ir sveikatai apsaugoti esant ir normalioms, ir kritinėms situacijoms.
 Todėl dokumente turi būti:
    - a) nurodyti *konkretūs* pavojaus šaltiniai, susiję su darbovietė, įskaitant visus susijusius darbus, kurie gali sukelti avarijas, galinčias turėti sunkių pasekmių *darbuotojų sveikatai ir saugai*;
    - b) nustatyta a punkte nurodytų *konkrečių* pavojaus šaltinių keliami rizika;
    - c) nurodytos reikiamos atsargumo priemonės, kurių buvo imtasi a punkte nurodytoms avarijoms išvengti, apriboti jų plitimą bei veiksmingai ir tvarkingai evakuotis iš darbovietės avarijos atveju;
    - d) nurodyta, kad normalių ir kritinių situacijų valdymo sistema atitinka Direktyvos 89/391/EEB nuostatas ir šią direktyvą.
  - 1.2. Planuodamas ir įgyvendindamas visus atitinkamus šioje direktyvoje nurodytus veiklos etapus, darbdavys laikosi saugos ir sveikatos apsaugos dokumente nustatytos tvarkos ir susitarimų.
  - 1.3. Skirtingi darbdaviai, kurie atsako už skirtingas darbovietes, prirėikus bendradarbiauja sudarydami saugos ir sveikatos apsaugos dokumentus bei ruošdami priemones, būtinas darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai užtikrinti.
2. *Gaisro aptikimas ir gesinimas*
  - 2.1. Siekiant apsisaugoti nuo gaisro, aptikti jį ir kovoti su jo išsiliėpsnojimu bei plitimu, būtina imtis 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente nustatytų atitinkamų atsargumo priemonių.
 Prirėikus reikia įrengti priešgaisrines užtvarys gaisro rizikos zonoms atitverti.
  - 2.2. Atsižvelgiant į 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente nustatytą riziką, visos darbovietės turi būti aprūpintos atitinkamomis gaisro aptikimo ir apsaugos sistemomis, priešgaisrine įranga ir signalizacija.
 Šias sistemas gali sudaryti:
    - gaisro aptikimo sistemos,
    - gaisro signalizacijos,
    - gaisro gesinimo vandenių linijos,
    - gaisro hidrantai ir žarnos,
    - užtvindymo vandenių sistemos ir vandens monitoriai,
    - automatinės purškimo sistemos,
    - gesinimo dujomis sistemos,
    - gesinimo putomis sistemos,
    - nešiojami gesintuvai,
    - gaisrininko prietaisai ir kita.
  - 2.3. Neautomatiniai priešgaisriniai prietaisai turi būti lengvai pasiekiami, paprasti naudoti bei prirėikus apsaugoti nuo sugadinimo.
  - 2.4. Darbovietėje turi būti laikomas išsamus priešgaisrinis planas, nurodantis atsargumo priemones, kurių reikės imtis norint apsisaugoti nuo gaisro, aptikti jį ir kovoti su jo išsiliėpsnojimu bei plitimu.
  - 2.5. Siekiant užtikrinti, kad avariniai prietaisai veiktu, avarinės sistemos turi būti atitvertos ar kitaip deramai apsaugotos nuo avarijų.

▼B

Prireikus įrengiamos atsarginės sistemos.

- 2.6. Įranga turi būti pažymėta ženklais pagal nacionalines taisykles, perkeliančias Direktyvos 92/58/EEB nuostatas į teisės aktus.

Šie ženklai turi būti patvarūs ir pritvirtinti tam skirtose vietose.

3. *Nuotolinis valdymas avarijos metu*

- 3.1. Kai to reikalaujama 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, būtina įrengti nuotolinio valdymo avarijos metu sistemą.

Šią sistemą turi sudaryti tinkamose vietose įrengtos monitoringo stotys, kuriomis būtų galima pasinaudoti avarijos atveju, įskaitant, jei reikia, saugaus susirinkimo ir evakuacijos vietose įrengtas monitoringo stotis.

- 3.2. Per atstumą valdomus įrengimus, nurodytus 3.1 papunktyje, turi sudaryti mažiausiai ventiliavimo, avarinės prietaisų, galinčių sukelti gaisrą, energijos išjungimo, degių skysčių ir dujų nutekėjimo prevencijos, priešgaisrinės ir gręžinių valdymo sistemos.

4. *Bendrosios ir avarinės ryšių priemonės*

- 4.1. Kai to reikalaujama 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, visos darbovietės, kuriose yra darbuotojų, turi būti aprūpintos:

- garso ir šviesos sistema, kuri prireikus galėtų perduoti pavojaus signalus į visas darbovietės vietas, kuriose yra žmonių,
- garso sistema, kurios signalai gerai girdėtųsi visose įrenginio vietose, kuriose dažnai yra darbuotojų,
- sistema, galinčia palaikyti ryšį su pakrantės ir gelbėjimo tarnybomis.

- 4.2. Tokia sistema turi veikti avarijos atveju.

Garso sistemą turi papildyti ryšių sistemos, nepriklausančios nuo elektros energijos tiekimo sutrikimo.

- 4.3. Pavojaus signalo perdavimo prietaisai turi būti sumontuoti tinkamose vietose.

- 4.4. Kai darbovietėse, kuriose paprastai žmonės nedirba, yra darbuotojų, reikia įrengti atitinkamas ryšių sistemas.

5. *Saugios susirinkimo vietos ir susirinkusiųjų sąrašas*

- 5.1. Būtina imtis reikiamų priemonių evakuacijos ir saugaus susirinkimo vietoms apsaugoti nuo karščio, dūmų ir, jei įmanoma, sprogdimo padarinių bei užtikrinti, kad gelbėjimosi keliai, vedantys į evakuacijos ir saugaus rinkimosi vietas ir iš jų, būtų praeinami.

Reikia imtis tokių priemonių, kad darbuotojai būtų apsaugoti tiek, kad užtektų laiko prireikus organizuoti ir vykdyti saugią evakuaciją, gelbėjimąsi ir gelbėjimą.

- 5.2. Kai to reikalaujama 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, vienoje iš 5.1 papunktyje nurodytų apsaugotų vietų būtina įrengti atitinkamus nuotolinio valdymo prietaisus C dalies 3 punkte nurodytiems įrengimams valdyti bei susisiekti su pakrantės ir avarinėmis tarnybomis.

- 5.3. Turi būti nesunku patekti į saugias susirinkimo ir evakuacijos vietas iš patalpų ir darbo zonų.

- 5.4. Kiekvienoje atskiroje saugioje susirinkimo vietoje būtina laikyti atnaujintą šiai saugiai rinkimosi vietai priskirtų darbuotojų sąrašą.

- 5.5. Būtina sudaryti ir darbovietėje tinkamoje vietoje laikyti asmenų, kuriems avarijos metu pavedamos specialios užduotys, sąrašą.

Jų pavardės turi būti nurodytos raštiškose instrukcijose, minimose A dalies 3.6 papunktyje.

6. *Evakuacijos ir gelbėjimosi priemonės*

- 6.1. Darbuotojai turi būti išmokyti tinkamai elgtis avarijos metu.

Be bendrojo mokymo, kaip elgtis įvykus avarijai, darbuotojai turi būti mokomi pagal darbovietės pobūdį atitinkančią programą, kuri turi būti

▼B

nurodyta tos darbovietės saugos ir sveikatos apsaugos dokumente, nurodytame 1.1 papunktyje.

- 6.2. Darbuotojus reikia atitinkamai mokyti gelbėjimosi technikos, atsižvelgiant į 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente nustatytus kriterijus.
- 6.3. Kiekvienoje darbovietėje turi būti pakankami reikiamų evakuacijos avarijų atveju bei tiesioginio gelbėjimosi į jūrą priemonių.
- 6.4. Būtina sudaryti avarinį gelbėjimo jūroje ir evakuacijos iš darboviečių planą.

Plane, kuris turi remtis 1.1 papunktyje nurodytu saugos ir sveikatos apsaugos dokumentu, reikia numatyti pasinaudojimą atsarginėmis valtimis ir malūnsparniais bei nurodyti atsarginių valčių ir malūnsparnių talpumo bei jų reagavimo laiko kriterijus.

Saugos ir sveikatos apsaugos dokumente turi būti nurodytas kiekvieno įrenginio reagavimo laikas.

Atsarginės valtys turi būti suprojektuotos ir įrengtos pagal evakuacijos ir gelbėjimo reikalavimus.

- 6.5. Visiems turimiems gelbėjimosi laivams (gelbėjimosi valtims), pripučiamoms gelbėjimosi valtims, gelbėjimosi plūdurams ir gelbėjimosi liemenėms taikomi šie būtiniausi reikalavimai:
- jie turi būti tinkamai įrengti, kad pakankamai ilgai palaikytų gyvybę,
  - jų turi pakakti visiems darbuotojams, kuriems jų gali prireikti,
  - jie turi atitikti darbovietės rūšį,
  - jie turi būti nepriekaištingai sumontuoti iš tinkamų medžiagų, atsižvelgiant į jų gelbėjamąją paskirtį ir galimo panaudojimo ar laikymo aplinkybes, bei
  - jie turi būti tokios spalvos, kuri leistų juos lengvai pastebėti, kai jie naudojami, bei aprūpinti tokiais prietaisais, kad asmuo galėtų juos panaudoti gelbėtojų dėmesiui atkreipti.
- 6.6. Reikiami išsigelbėjimo prietaisai turi būti paruošti naudoti nedelsiant.

7. Saugos pratybos

Saugos pratybos turi būti rengiamos reguliariai visose darbovietėse, kuriose paprastai yra darbuotojų, kurių metu:

- visi darbuotojai, kuriems buvo pavestos specifinės užduotys, susijusios su avarinių priemonių naudojimu, valdymu ar eksploatavimu, būtų išmokyti jas atlikti, atsižvelgiant į 1.1 papunktyje nurodytame saugos ir sveikatos apsaugos dokumente nustatytus kriterijus.

Darbuotojai, jei reikia, turi būti mokomi teisingai naudotis šiomis priemonėmis, jas valdyti ir eksploatuoti,

- visos per saugos pratybas naudotos avarinės priemonės patikrinamos, išvalomos ir prireikus pakartotinai įkraunamos ar pakeičiamos naujomis, o visi naudoti nešiojami prietaisai gražinami į įprastą laikymo vietą,
- patikrinama, ar išsigelbėjimo valtys tinka naudoti.

8. Sanitariniai įrenginiai

8.1. Persirengimo kambariai ir rūbinės

- 8.1.1. Jei darbuotojai turi dėvėti specialią darbo aprangą ir dėl sveikatos arba etinių priežasčių jie neturi galimybių persirengti, darbuotojams turi būti įrengti atitinkami persirengimo kambariai.

Į persirengimo kambarius turi būti lengva patekti, jie turi būti gana erdvūs ir su įrengtomis sėdimomis vietomis.

- 8.1.2. Persirengimo kambariai turi būti gana dideli ir su rūbinėmis, kuriose kiekvienas darbuotojas galėtų darbo valandomis užrakinti savo drabužius.

Jei to reikia pagal aplinkybes (pvz., dėl pavojingų medžiagų, drėgmės, purvo), rūbinės darbo aprangai turi būti įrengtos atskirai nuo kasdieniams drabužiams skirtų rūbinių.

▼B

- Būtina sudaryti sąlygas drėgnumui išdžiovinti.
- 8.1.3. Būtina įrengti atskirus persirengimo kambarius vyrams ir moterims arba sudaryti sąlygas naudotis šiais kambariais atskirai.
- 8.1.4. Jei persirengimo kambariai, nurodyti 8.1.1 papunktyje, nereikalingi, kiekvienam darbuotojui turi būti įrengta vieta drabužiams pasidėti.
- 8.2. **Dušai ir prausyklos**
- Be kitų patalpose esančių patogumų, prireikus šalia darbo vietų turi būti įrengti atitinkami dušai ir prausyklos.
- 8.3. **Tualetai ir praustuvai**
- Be kitų patalpose esančių patogumų, prireikus šalia darbo vietų turi būti įrengti tualetai ir praustuvai.
- Būtina įrengti atskirus tualetus vyrams ir moterims arba sudaryti sąlygas naudotis tualetais atskirai.
9. *Pirmosios pagalbos kambariai ir priemonės*
- 9.1. Atsižvelgiant į įrenginių dydį ir atliekamo darbo pobūdį, turi būti įrengtas vienas ar keli pirmosios pagalbos kambariai.
- 9.2. Atsižvelgiant į aplinkybes, pirmajai pagalbai suteikti arba gydyti bendrosios praktikos gydytojo, kuris dirba kambariame arba kai jo nėra, nurodymu, pirmosios pagalbos kambariuose turi būti reikiamos įrangos, prietaisų ir vaistų, juose turi dirbti pakankamai specialistų.
- Jie turi būti pažymėti ženklais pagal nacionalines taisykles, perkeliančias Direktyvos 92/58/EEB nuostatas į teisės aktus.
- 9.3. Be to, pirmosios pagalbos priemonės turi būti laikomos visose vietose, kuriose jos būtinos dėl darbo sąlygų.
- Šios priemonės turi būti atitinkamai pažymėtos ir lengvai pasiekiamos.
10. *Gyvenamosios patalpos*
- 10.1. Jei to reikia dėl darbo pobūdžio, masto ir trukmės, darbdavys turi aprūpinti darbuotojus gyvenamosiomis patalpomis:
- kurios, remiantis 1.1 papunktyje nurodytu saugos ir sveikatos apsaugos dokumentu, būtų tinkamai apsaugotos nuo sprogdimo padarinių, dūmų ar dujų išsiskverbimo, gaisro išsiliepsnojimo ir plitimo,
  - kuriose būtų įrengta tinkama ventiliacija, šildymas ir apšvietimas,
  - kurių kiekvienoje būtų įrengti mažiausiai du atskiri išėjimai, vedantys į gelbėjimosi kelius,
  - kurios būtų apsaugotos nuo iš kitų vietų sklindančio triukšmo, kvapų ir dūmų, galinčių pakenkti sveikatai, bei nuo atmosferos veiksnių,
  - kurios būtų atskirtos nuo visų darbo vietų ir įrengtos toli nuo pavojingų zonų.
- 10.2. Šiose gyvenamosiose patalpose žmonėms, kurie miegos įrenginyje, turi būti įrengta pakankamai lovų ar gultų.
- Visose miegoti skirtose patalpose turi užtekti vietos ten esančiųjų drabužiams pasidėti.
- Būtina įrengti atskirus miegamuosius vyrams ir moterims.
- 10.3. Šiose gyvenamosiose patalpose turi būti įrengta pakankamai dušų ir prausyklų su tekančiu karštu ir šaltu vandeniu.
- Būtina įrengti atskirus dušus vyrams ir moterims arba sudaryti sąlygas naudotis dušais atskirai.
- Dušai turi būti gana dideli, kad kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomas ir pagal visus higienos reikalavimus nusiprausti.
- 10.4. Gyvenamosiose patalpose turi būti įrengta pakankamai tualetų ir praustuų.
- Būtina imtis priemonių, kad būtų įrengtos atskiros patalpos arba jos būtų naudojamos atskirai vyrų ir moterų.

▼B

- 10.5. Gyvenamosios patalpos ir jose esantys įrengimai turi būti prižiūrimi pagal atitinkamus higienos reikalavimus.
11. *Sraigtasparnių naudojimas*
- 11.1. Sraigtasparnių aikštelės darbovietėse turi būti gana didelės ir įrengtos taip, kad šiose aikštelėse esantys didžiausi sraigtasparniai galėtų nekliudomi dirbti esant pačioms sudėtingiausiomis sraigtasparnių eksploataavimo sąlygoms.
- Sraigtasparnių aikštelė turi būti suprojektuota ir pastatyta taip, kad atitiktų naudojimo paskirtį.
- 11.2. Šalia sraigtasparnių tūpimo aikštelės turi būti įrengti ir laikoma įranga, naudotina sraigtasparnio avarijos atveju.
- 11.3. Sraigtasparniui judant ant įrenginių, kuriuose yra darbuotojų, aikštelėje turi būti pakankamai asmenų, išmokytų elgtis avarijos metu.
12. *Įrenginių išdėstymas jūroje — sauga ir stabilumas*
- 12.1. Išdėstant jūros įrenginius jūroje, būtina imtis visų reikiamų priemonių naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai užtikrinti.
- 12.2. Parengiamieji jūros įrenginių išdėstymo jūroje darbai turi būti atliekami užtikrinant jų stabilumą ir saugą.
- 12.3. Esant normalioms ir kritinėms sąlygoms, naudojami įrengimai ir 12.1 papunktyje nurodytų darbų atlikimo tvarka neturi kelti pavojaus naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonių darbuotojams.